

heinäkuu 2006

Heinäkuu onkin sitten alkanut varsin helteisenä ja vähäsateisena. Jopa niin että koivut alkavat olla jo aivan keltaisia. Tähän vuodenaikaan kuuluvat paarmat ovat helteen lisäksi hevosten ja ratsastajien kiusana. Niinpä ratsastaminen on tehty maneesissa, joka ei pölyä, on hieman viileämpi kuin ulkona ja lisäplussana pitää poissa erilaiset paarmat. Varsinkin ne helikopterin kokoiset pörsijät, joita ei paljaalla nyrkillä saa edes hengiltä ja jotka saavat hevoset aivan vauhkoksi. Sellaisen otuksen pureman jälkeen hevosen iholle nousee pieni veripisara, joten ihan pikku itikasta ei tosiaan ole kyse. Taitavat pikemmin olla jotain sukua vampyyreille.

Saarenmaata ratsun selästä

Leila Toffer-Kares on ratsastajistamme varmasti kokenein ratsastusvaeltaja niin kotikuin ulkomaillakin. Tässä on hänen viimeisimmästä retkestään tekemä reportaasinsa. Leilalta voi myös kysellä lisää, jos alkaa matkahammasta enempi kolottamaan.

Viron suurin saari Saarenmaa on viehättävä lomakohde ratsastamista harrastaville, sillä se tarjoaa monia kiinnostavia vaihtoehtoja hevosurheilun ystäville. Tämänkertainen ratsastusmatkani vei Töllusten kartanoon Etelä-Saarenmaalle.

Kuva: Maargit Kallas tunsi lukuisia hienoja ratsastusreittejä

Tölluste sijaitsee noin 20 minuutin ajomatkan päässä Kuussaaresta, Saarenmaan pääkaupungista. Kuussaareen pääsee lentämällä tai ylittämällä Suomenlahti lautalla ja jatkamalla matkaa Tallinnasta bussilla tai omalla autolla. Veneelläkin saarelle voi navigoida. Jos matkustaa nelipyöräisellä, kannattaa mantereen ja Saarenmaan väliseen lauttaan varata hyvissä ajoin menopaluuosittelu. Paikkalippu koskee myös bussilla kulkevia, sillä matkustajamäärä Virtsun lautoissa on rajallinen ja varsinkin kesäisin turisteja riittää. Itse valitsin autolautta-bussi-yhteyden. Kuussaaresta Töllusten emäntä nouti minut ja matkakumppanini henkilöautolla.

Töllusten kartano osoittautuu 1500-luvulta peräisin olevaksi varsin monta historian tapahtumaa nähneeksi paikaksi. Tilukset ovat olleet muun muassa Tanskan kuninkaan Fredrik II

Kuva: Uskollinen ratsuni Respect nautti silminnähden merestä

omistuksessa, joka puolestaan lahjoitti ne veljelleen Magnus av Holsteinille. Venäläismiehityksen aikana tila muutettiin kolhoosiksi, jossa kasvatettiin sikoja ja näytettiin elokuvia.

Kuutisen vuotta sitten koulunakin toiminut päärakennus, lukuisat sivurakennukset ja maa-alue siirtyivät ruotsalaisen liikeneisen Minna Fröjholmmin omistukseen.

Topakka rouva pisti tuulemaan, sillä rappeutunut paikka tarvitsi kipeästi korjausta. Nyt Töllustessa on valmiina turistien palvelukseen pieteetillä kunnostettu valkoinen vierastalo, tunnelmallinen sauna, piha-allas, upea puisto ja tietenkin ratsut. Itse päärakennus odottaa vielä restaurointia. Tilalla kasvatetaan eestin- ja torihevosia sekä järjestetään ratsastusvaelluksia, mutta väsynyt matkailija voi ilman hevosharrastustakin kallistaa päänsä pelukselle, sillä paikka toimii myös retkeilymajana.

Mutta nyt on aika siirtyä itse asiaan eli ratsastukseen. Hevoset haetaan laitumelta retken vetäjän Maargit Kallaksen avustuksella. Minulle on varattu kermanvärinen Eestin hevonen Respect. 11-päisen lauman keskeltä vähän pelottaa "pyydystä" vieras eläin päitsiin, mutta kiltisti se

seuraa talutusta talliin. Hevosen voi harjata ja satuloida itse, mutta Maargit tarkistaa, että satulat ja suitset ovat kunnolla laitetut.

Saarenmaalla ratsastus on kuin paluuta mummolan tunnelmiin 60-luvun Suomessa. Joka päivä kuljemme eri reittejä, sillä niitä tuntuu riittävän loputtomasti. Väliin hiekkateitä, joita vain harvakseltaan pörhättää moottoriajoneuvoja, usein miten kuitenkin metsäteitä ja polkuja, joilla ei tapaa kuin luontokappaleita. Toisinaan laukkaamme luonnonniittyjen poikki ja poikkeamme välillä meren rantaan. Vedessä ratsastaessa saa pitää hiukan varansa ettei hepo innostu piehtarimaan. Maargitin Agropol pääsi kerran yllättämään emäntänsä.

Ratsuni osoittautuu kuuliaisesti heti alun pitäen. Koko loman ajan haluankin kopotella nimenomaan Respectillä, sillä se ei tunnu säikkyvän mitään. Ei edes hirveä, jonka kohtaamme metsän siimeksessä. Näemme myös kaksi kertaa kauriin loikkaavan pusikkoon. Rauhallisesta luonteestaan huolimatta Respect ei suinkaan ole flegmaattinen vetelys, vaan reipas laukkakin irtoaa siltä vaivattomasti.

Kuva: Tilan omistaja Minna Fröjdholm (vas.) vanhemmat ovat lähtöisin Kokkolasta. Isä on ravimiehiä.

Maasto on Saarenmaalla melko tasaista. Silti vaihtelua riittää aina viileistä lehtometsistä kuiviin katajikkoihin. Heinäkuun alussa monet itselleni tuntemattomat kukat ovat täydessä terässään ja unikkopellot loistavat punaisena. Myös kiusalliset paarmalaumat seuraavat uskollisesti. Heinäkuuta parempi ratsastusajankohta onkin kokemukseni mukaan alkusyksy, jolloin nuo ötökät ovat pois maisemista.

Retken pituuden saamme valita itse, sillä miniryhmämme koostuu kahdesta asiakkaasta ja Maargitista. Helteessä tyydymme pääosin kolmeen tuntiin. Se tuntuu varsinkin minusta aivan riittävältä, sillä jo ensimmäisenä päivänä onnistun huonon alusvaatevalinnan vuoksi saamaan kunnan hiertymät takapuoleen.

Myös vauhdin saamme määrätä omien mieltymystemme mukaan. Maargit kertoo, että jotkut ratsastajat haluavat vain laukata, mutta näin keski-ikässä laukka ei enää ole pääasia, ei ainakaan elohopean kivutessa lähelle kolmeakymmentä. Tyydymme siis kohtuullisen menoon. Ravi- ja laukkaosuudet ovat melko pitkiä, niin että hevosen

kanssa pääsee hyvään rytmiin. Veikkaan pisimmän laukkajakson pituudeksi parisen kilometriä.

Kuva: Majapaikkana toimii tyylihuonekaluin sisustettu ja huolellisesti entisöity ”huvimaja”

Ratsumme pysyvät koko ajan hyvin käsissä ja osoittautuvat varmajalkaisiksi menijöiksi. Retken päätteeksi hummat huuhdellaan hiestä ja viedään laiturille. Siellä niiden on mukava heittäytyä piehtarimaan. Kaksijalkaiset suuntaavat suihkuun tai hyppäävät vaihteeksi pyörän satulaan ja polkevat reilut pari kilometriä meren rantaan uimaan.

Yhteystiedot:

Töllusten Kartano

Puh. +372 565 778 10, sähköposti: info@osel.nu, nettisoihto:

www.osel.nu

Vaellusratsastusta ja ratsastusleirejä. Kartano tarjoaa majoitusta enintään kahdeksalle hengelle. Ratsastusmatkan voi ostaa täysihoidopakettina, mutta ratsastamaan pääsee vaikka tunniksi ohikulkumatkallaan. Täysihoidopaketti sisältää ratsastuksen lisäksi runsaan aamiaisen, kevyen lounaan ja ruhtinaallisen illallisen kolmine ruokalajeineen. Viiniäkin saa ja saunaan pääsee halutessaan. Ruoat tarjoillaan pöytään vanhan kartanon ruokasalissa. Emäntä Rita Kull ei säästele vaivojaan keksiessään toinen toistaan maukkaimpia herkkuja.

Viiden päivän matka täysihoidolla maksoi 384 euroa Hintaan ei sisälly matkakustannukset.

[Muita hyväksi koettuja ratsastuspaikkoja](#)

[Saarenmaalla:](#)

Tihusen ratsutila

Puh. +372 514 8667, www.tihuse.cjb.net

Reinun ratsutila

Puh. +372 525 3265, www.hot.ee/reinutalu

Teksti ja kuvat L.T.-K.

Puck Perrierille tammavarsa

Kolmas kerta toden sanoi. Ja niinpä kovasti odotettu tammavarsa syntyi tiistaina 6.7. klo 22.20 juuri kun jännittävä MM-jalkapallo-ottelu alkoi TV:stä.

Varsa oli syntyessään kooltaan suurin mitä meille on koskaan tullut, ja Puksua pitikin vähän auttaa vetämällä varsaa koivista ulos.

Mutta varsa onkin sitten myös kertakaikkisen komea. Pitkät suorat, isoniveliset jalat, pitkä kaula ja kaunis pää. Myös sen samettinenkarva oli heti kiiltävä, kuin sitä olisi harjailtu hoitoaineilla jo pitempään.

Varsan isähän on komea saksalainen kouluori nimeltään Rubinero, josta löytyy netissä hieno esittelyvideo linkistä <http://www.superiorequinesires.com/stallions/rubinerio.htm>

Aikanaan kun tämä varsa tulee tekemään omia varsoja, niin saadaan jatkumaan kantatammamme Arabellan perimää.

Kuva: Puksu varsansa kanssa laitumella

Heinät latoon

Tänä vuonna heinäpoudat olivat normaalia hienommat, ja heiniä saatiin tehdä melko stressittä. Useimmiten sateen uhka saa heinämiehet miltei vatsahaavan partaalle, kun ukkoskuuro yleensä uhkaa juuri paalattuja heiniä.

Nyt on koko tallin ylinen täynnä tuoksuvaa ja taatusti kuivaa heinää.

Talkoisiin kiitettävästi osallistuivat nuoret neidit Milla, Hanna ja Titta. Ahkerasti tytöt jaksoivat Juulin kanssa pinota painavia 7-8 kg heinäpaaleja latoon kattoon saakka ulottuvaksi pinoksi. Joku voi sanoa, että eihän 8 kg paljon ole, mutta 1000 paalin nostelun jälkeen liki 30 asteen helteessä ja vielä kuumemmassa ladossa niin alkaa tuntea jotain tekevänsä.

Tytöt saivat kiitokseksi ahkeruudestaan ilmaisia ratsastustunteja.

Oma hevonen?

Joillakin onnellisilla on harrastus edennyt vaiheeseen jossa on oman hevosen hankinta tullut ainakin harkintaan.

Ensimmäiselle omalle hevoselle/ponille asetetaan yleensä melkoiset paineet : sen pitäisi olla kiltti, osaava, terve, sopivan kokoinen ja värinen, oikean ikäinen ja useimmiten myös edullinen.

Harvoin nämä kaikki ominaisuudet osuvat yhteen karvakorvaan. Edullinen hinta ainakin useimmiten kielii jonkin kohdan isommasta puutteesta. Siitä sitten pitäisi osata valita sopiva kompromissi.

Yhdessä asiassa toivoisin perheiden olevan todella varovaisia, ja se on nimittäin ravihevosten uudesta urasta ratsuina. Näitähän potentiaaleja

Kuva: Julle 6 -v harjoittelee jo esteitä Irrillä

lupauksiahan myydään usein muutamalla sadalla eurolla. Ja asiaa tuntematon rahapussin vartija helposti ajattelee että hevonen kuin hevonen, pääasia että tytölle saadaan jokin otus jotta mankuminen loppuu.

Totuus on että, joskus ravurista voi kovalla työllä saada auttavan ratsun kokeneissa käsissä. Mutta useimmiten se ei onnistu ja onnellisessakin tapauksessa hevosesta tulee korkeintaan maastoon sopiva köpöttelyhevonen. Poikkeuksia tietty voi olla. Mutta yhtä mahdollista on, että tiukkaan harjoitteluun ja kilpailuun totunut hevonen on harrastajien käsissä suorastaan vaarallinen varsinkin stressaatuessaan joutuessaan opettelemaan täysin vieraita asioita.

Hevosen ylläpito maksaa halvimmillaan 300-500 eur/kk. Sen lisäksi eläinlääkäri, kengitys, varusteet jne. maksulista on pitkä. Ja se 200 euron hevonen syö yhtäpaljon kuin parempikin ratsu ja tarvitsee samat huollot.

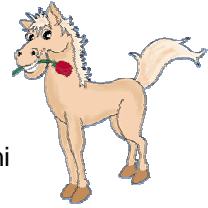
Niinpä kannattaa miettiä kahdesti ja pyytää apua hevosen hankinnassa. Ja jos kilpaileminen välkky mielessä, sekä että ensimmäinen hepo välttämättä ole vielä se haaveiltu rusetthai vaan tärkeä harjoitteluvaihe hevosen pitoon.

Näyttää olevan myös niin, että kun hevonen on saatu hankittua, ajatellaan että sitten säästetään siinä ettei enää tarvitse käydä ratsastustunneilla.

Valitettavasti asian pitäisi olla päinvastoin, sitten vasta oppia tarvitaan. Ja kun oppia saadaan omalla hevosella, puhutaankin valmentamisesta joka on usein jopa kalliimpaa kuin tavallisella ratsastustunnilla käyminen.

Kaikki kokeneetkin ammattiratsastajatkin ottavat säännöllisesti valmennusta. Itse raijaan viikottain hevoseni trailerilla 80 km päähän valmentajani luo jotta voin ratsastaa valvovan silmän alla. Matkoineen tälle valmennukselle tulee viikottain hintaa vajaa 50 euroa, mutta vanha totuus pätee tässäkin; mitään ei saa jos ole valmis

harjoittelemaan ja uhraamaan aikaa, vaivaa ja vähän rahaakin.

Toivon että mahdollisimman moni saisi alleen terveen ja sopivan ratsun, jolla voisi viedä harrastustaan eteenpäin.

Kuukauden hevonen

Kuukauden hevonen: Siiri (Stiga)

Siiri eli oikealta nimeltään Stiga syntyi jonain vuonna, todennäköisesti 2001 Latviassa. Sen mukaan se on siis nyt viisivuotias, Latvialaisten papereidensa mukaan, joissa on komeita leimoja, toki jo seitsemän. Mutta seitsemän vuotiaat ei enää pudottele maitohampaitaan vesiämpäriinsä.

Siirin matka on ollut pitkä ennen kuin se on tänne meille löytänyt tiensä. Olisi mukava kuulla mitä kaikkea se voisi itse meille vaiheistaan kertoa.

Sillä on utareista päätellen ollut myös oma varsakin, todennäköisesti se on siis varsonut jo 3-vuotiaana. Suomeen se kulkeutui Virossa sikäläisen hevosjobbarin kautta ja päätyi Ouluun hevoskauppiaille. Hänen nettisivuiltaan näimme siitä lyhyen videon ja pyysimme sen perusteella Oululaista ystäväämme Maria käymään katsomassa ja koeratsastamassa hevosta. Kun Marin palaute oli positiivista, päätimme ostaa sen.

Niinpä eräänä synkkänä ja pimeänä sekä sateisena elokuuniltana 2004 ajelin sitä vastaan Jyväskylän raviradalle, jonne olimme sopineet Oululaisen kauppiaan kanssa tapaamisen ikään kuin puolimatkan krouviin.

Trailerista tuli pieni mukavan näköinen tamma ulos (säkäkorkeudeltaan n.155 cm), se ei häkeltynyt sateessa ja pimeässä suoritetusta auton vaihdosta, vaan käveli kiltisti uuteen traileriin ja taas matka jatkui.

Siiri on niistä päivistä saanut lihaksia, pyöristynyt muutenkin kaikin tavoin ja on oikein hauskan näköinen pikkutamma. Se on myös kehittynyt ratsuna ja onkin mukava ja kevyt ratsastaa. Siitä tulee varmasti pian yksi tallimme suurimpia suosikkeja, nyt sille nuoren ikänsä takia pyritään vielä laittamaan vain kokeneempia ratsastajia.

Terveisin ja hyvää kesän jatkoa kaikille!!!

www.perriertalli.fi